

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»

Циклова комісія економіко-математичних дисциплін і менеджменту

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФІНАНСОВИЙ РИНОК

для студентів

спеціальності

072 Фінанси, банківська справа
та страхування

освітньо-професійної програми

Фінанси і кредит

освітньо-професійного ступеня

фаховий молодший бакалавр

Київ-2023

Розробник: Швед Тетяна Володимирівна, викладач циклової комісії економіко-математичних дисциплін і менеджменту Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії економіко-математичних дисциплін і менеджменту

Протокол від « 31 » серпня 2022 р. № 1

Голова циклової комісії Вікторія КАЗАКОВА

Робочу програму перевірено
« » _____ 2022 р.

Заступник директора
з навчально-методичної роботи Оксана ГОЛОВЧАНСЬКА

Заступник директора з навчальної роботи Яніна КАРЛІНСЬКА

Пролонговано:

На 2023/2024 н.р. (Казакова), « 30 » 08 2023 р., протокол № 1

На 20__/20__ н.р. _____ (_____), « ____ » _____ 20__ р., протокол № ____

На 20__/20__ н.р. _____ (_____), « ____ » _____ 20__ р., протокол № ____

На 20__/20__ н.р. _____ (_____), « ____ » _____ 20__ р., протокол № ____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	
Вид дисципліни	нормативна	
Мова викладання, навчання, оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	3 / 90	
Курс	3	
Семестр	5	6
Кількість змістових модулів з розподілом:	3	
Обсяг кредитів	3	1,5
Обсяг годин, в тому числі:	90	45
Аудиторні	42	22
Модульний контроль	6	2
Семестровий контроль	-	-
Самостійна робота	22	11
Підготовка до екзамену	20	10
Форма семестрового контролю		екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Фінансовий ринок» є формування теоретичних і практичних основ розвитку та функціонування фінансового ринку як підсистеми фінансових відносин, економічної сутності й призначення специфічних товарів, що обертаються на фінансовому ринку - грошей та цінних паперів, практичних навичок щодо управління фінансовими інвестиціями в сучасних умовах; розкриття видів фінансових угод, методів фінансових розрахунків.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Фінансовий ринок» є:

- визначення місця фінансового ринку у фінансовій системі;
- обґрунтування необхідності функціонування фінансових інструментів як засобів взаємодії учасників ринку та розкриття особливостей обігу різних видів цінних паперів;
- визначення суті інфраструктури фінансового ринку, її значення для забезпечення виконання ринком своїх функцій та виявлення особливостей діяльності професійних учасників, фондових бірж, посередників в Україні;
- розкриття основних відмінностей обігу різних видів цінних паперів;
- обґрунтування необхідності державного регулювання фінансового ринку з урахуванням специфіки економічного й соціального розвитку України.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані такі компетентності:

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності</i>		
ЗК-5	Здатність приймати обґрунтовані рішення	1 - 15
ЗК-7	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел	1 - 15
<i>Фахові компетентності</i>		
ФК-1	Базові знання наукових понять і методів, необхідних для розуміння принципів функціонування фінансової системи	1 - 15
ФК-3	Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури	11 - 15
ФК-4	Володіння методологічною базою спостереження, ідентифікації, класифікації, аналізу, синтезу в професійній діяльності	1 - 15
ФК-8	Знання механізму функціонування фінансового ринку	1 - 15
Предметні компетенції		

	знання сутності, функцій, структури та ролі фінансового ринку в економіці	1, 2
	знання особливостей функціонування фінансових інститутів, а також правові основи регулювання фінансового ринку, його видів, форм, методів	1 - 3
	знання особливостей кожного виду фінансових інструментів, рух яких опосередковує взаємовідносини між суб'єктами фінансового ринку	4 - 15
	вміння розраховувати дохідність та вартість цінних паперів, їх економіко статистичні показники	4 - 15
	вміння розраховувати і аналізувати ризики фінансових інструментів та операцій фінансового ринку	4 - 15
	вміння розв'язувати задачі з продажу (купівлі) ф'ючерсних контрактів, опціонів, з угод між банками на процентний своп	4 - 15

3. Результати навчання за дисципліною

У результаті вивчення дисципліни студент:

- застосовує професійно-профільовані знання у фінансовій сфері відповідно до видів роботи (ПРН-1);
- знає методичні основи складу і структури фінансової системи (ПРН-2);
- знає механізм функціонування фінансової системи держави в сучасних економічних умовах (ПРН-3);
- вміє оцінювати стан, проблеми та перспективи здійснення фінансової діяльності підприємства (ПРН 16);
- застосовує компетентності, набуті при вивченні спеціалізованих фахових дисциплін, в процесі розв'язання практичних задач (ПРН-19);
- вміє розраховувати та аналізувати доход за цінними паперами;
- знає ринку капіталів, банківських позичок, похідних фінансових інструментів, грошовий, валютний, фондовий та особливості їх розвитку;
- застосовує знання та навички щодо визначення, аналізу та оцінки ціни акції з рівномірним та нерівномірним ростом дивідендів, ціни дисконтної облигації, дохідність акції, дохід інвестора за казначейським векселем, результати біржових угод;
- аналізує нормативно-правову базу, що регулює фінансовий ринок;
- вміє аналізувати та оцінювати фондові біржі і розвиток у світі та в Україні;
- самостійно вивчає зміни до законодавства з фінансового ринку в Україні;
- знає фінансові інститути, що виступають посередниками між суб'єктами фінансового ринку.
- вміє розв'язувати задачі з продажу (купівлі) ф'ючерсних контрактів, опціонів, з угод між банками на процентний своп.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт						Самостійна
		Аудиторна						
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні		
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади функціонування фінансового ринку								
Тема 1. Фінансовий ринок: сутність, функції та роль в економіці	7	4	1					8
Тема 2. Регулювання фінансового ринку	6	2	1					
Тема 3. Фінансові посередники	9	4	2					
Модульна контрольна робота	2							
Разом за змістовим модулем 1	24	10	4					8
Змістовий модуль 2. Характеристика ринку капіталів								
Тема 4. Процентні ставки і їх структура, вартість грошей у часі	6	2	2					6
Тема 5. Ризик і ціна капіталу	6	2	2					
Тема 6. Ринок капіталів	6	2	2					
Модульна контрольна робота	2							
Разом за змістовим модулем 2	20	6	6					6
Змістовий модуль 3. Характеристика ринку фінансових інструментів								
Тема 7. Фондовий ринок	6	2	2					8
Тема 8. Ринок пайових цінних паперів	6	2	2					
Тема 9. Ринок боргових цінних паперів	6	2	2					
Тема 10. Ринок похідних фінансових інструментів	6	2	2					
Модульна контрольна робота	2							
Разом за змістовим модулем 3	26	8	8					8
Змістовий модуль 4. Організаційні форми функціонування фінансового ринку								
Тема 11. Грошовий ринок і ринок банківських позичок	8	4	2					4
Тема 12. Валютний ринок	6	2	2					
Тема 13. Страховий ринок	7	2	2					7
Тема 14. Ринок дорогоцінних металів	6	2	2					
Тема 15. Фондова біржа і біржові операції	6	2	2					
Модульна контрольна робота	2							
Разом за змістовим модулем 4	35	12	10					11
Підготовка до екзамену	30							
Разом	135	36	28					33

* з урахуванням модульних контрольних робіт (8 год) і підготовки до екзамену (30 год).

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади функціонування фінансового ринку

Тема 1. Фінансовий ринок: сутність, функції та роль в економіці

Передумови виникнення фінансового ринку. Особливості становлення фінансового ринку в Україні. Рух фінансових потоків в економіці. Попит і пропозиція фінансових фондів. Фінансові активи, як інструменти ринку. Види фінансових активів. Фіктивний капітал та механізм його нагромадження. Завдання та функції фінансового ринку. Забезпечення руху фінансових потоків в економіці. Перетворення заощаджень в інвестиції.

Реалізація вартості і споживчої вартості фінансових активів. Особливості реалізації функцій фінансового ринку в умовах перехідної економіки. Роль, місце і значення фінансового ринку в системі ринкових відносин. Основні складові фінансового ринку. Світовий фінансовий ринок. Держава і фінансовий ринок. Основні напрями державної політики в галузі регулювання відносин, які виникають на фінансовому ринку.

Ключові слова: ринок, фінансовий ринок, заощадження, фінансові потоки.

Література: [1, 5, 9, 12, 14].

Тема 2. Регулювання фінансового ринку

Основні завдання державного регулювання фінансового ринку. Поняття ліквідності ринку та платоспроможності фінансових посередників. Захист прав учасників фінансового ринку. Органи державного регулювання фінансового ринку в Україні. Верховна Рада України. Національний банк України. Кабінет Міністрів України. Міністерство фінансів. Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку.

Антимонопольний комітет України. Регулювання діяльності окремих видів фінансових інститутів. Нормативи здійснення операцій комерційними банками. Регулювання діяльності кредитних спілок. Нормативи посередницької діяльності довірчих товариств. Обмеження операцій інститутів спільного інвестування. Державне регулювання послуг страхових компаній. Контроль за діяльністю торговців цінними паперами.

Державне регулювання діяльності інститутів інфраструктури фінансового ринку. Вимоги щодо діяльності організаційно оформлених ринків (бірж, торговельно-інформаційних систем). Вимоги до депозитарних установ та незалежних реєстраторів. Саморегульовані організації фінансових посередників. Повноваження саморегульованих організацій фінансових посередників щодо регулювання діяльності на фінансовому ринку.

Ключові слова: державне регулювання, ліквідність ринку, антимонопольний комітет, фінансові посередники.

Література: [2, 3, 8, 13, 16].

Тема 3. Фінансові посередники

Функції та особливості діяльності фінансових посередників на фінансовому ринку України. Суспільна важливість діяльності фінансових посередників. Переваги діяльності фінансових посередників в умовах розвинутого ринку.

Форми діяльності фінансових посередників. Особливості діяльності типів фінансових посередників (банківські установи, ощадні установи контрактного типу, інвестиційні посередники).

Діяльність вітчизняних комерційних банків, довірчих товариств, кредитних спілок, страхових компаній, інвестиційних фондів. Основні законодавчі та нормативні акти, що регламентують діяльність фінансових посередників в Україні.

Ключові слова: фінансові посередники, комерційні банки, страхові компанії інвестиційні фонди.

Література: [4, 6, 11, 15, 18].

Змістовий модуль 2. Характеристика ринку капіталів

Тема 4. Процентні ставки та їх структура, вартість грошей у часі

Ціноутворення на фінансовому ринку. Сутність та види процентних ставок. Процент як ціна кредиту.

Фактори, що впливають на розмір процентних ставок. Процентна політика Національного банку України. Основні принципи визначення облікової ставки НБУ. Процентні ставки НБУ. Структура процентних ставок.

Доход на момент погашення. Інші вимірники процентних ставок. Поточний дохід. Доход на дисконтній основі. Курси облігацій і процентні ставки.

Ключові слова: процентна ставка, процентна політика, структура процентних ставок.

Література: [1, 4, 7, 10, 16, 17].

Тема 5. Ризик і ціна капіталу

Ціноутворення на фінансовому ринку. Ціна кредиту — процент. Структура процентних ставок фінансового ринку. Дохід і ризик цінного папера. Теорії структури процентних ставок (неупередженого очікування, переваги ліквідності, сегментації ринку). Розвиток теорій ризику. Причини появи та розвитку теорій ризику. Теорія Г. Марковіца (Нобелівська премія з економіки 1990 р.) - вибір раціонального (ефективного) портфеля, що забезпечує отримання очікуваного доходу за мінімального ризику. Виокремлення з обігу цінних паперів цінного папера без ризику. Теорія В. Шарпа. Поділ ризику на систематичний і несистематичний. Ефективний портфель - ринковий. Модель оцінки капітальних активів (МОКА) та її фінансове значення. Можливості застосування МОКА в Україні. Модель арбітражного ціноутворення. Теорія ефективності фінансового ринку Є. Фама. Сучасна критика теорії.

Ключові слова: ціноутворення, процентна ставка, теорії ризику, ринковий портфель.

Література: [1, 4, 7, 10, 16, 17].

Тема 6. Ринок капіталів

Кредитування як провідна фінансова операція на ринку позичкового капіталу. Види кредитування. Умови та порядок надання кредитів. Банківське кредитування та його законодавчо-нормативна база. Види банківського кредитування юридичних осіб: коротко-, середньо- і довгострокові кредити. Ломбардний кредит. Консорціумний кредит. Споживчий кредит, умови та порядок його надання. Лізинг, факторинг, форфейтинг: сутність, різновиди та особливості реалізації в Україні. Порядок функціонування та діяльність ломбардів, кредитних спілок та інших фінансових установ, пов'язана з наданням грошових позик. Фактори, що визначають попит на кредитні послуги та їх пропозицію на ринку, формують ціну позичкового капіталу.

Ключові слова: фінансова операція, лізинг, факторинг, форфейтинг, кредитні спілки, кредитні послуги.

Література: [2, 6, 9, 12, 15, 18].

Змістовий модуль 3. Характеристика ринку фінансових інструментів

Тема 7. Фондовий ринок

Основи функціонування фондового ринку. Сутність, функції, принципи функціонування фондового ринку. Класифікація фондових ринків.

Фінансові інструменти фондового ринку. Класифікація цінних паперів. Інвестиційні властивості цінних паперів. Рейтингові оцінки цінних паперів.

Фундаментальний та технічний аналіз фондового ринку. Інвестиційні стратегії на фондовому ринку.

Ключові слова: фондовий ринок, фондові інструменти, цінні папери, аналіз фондового ринку.

Література: [1, 2, 6, 12, 13, 17].

Тема 8. Ринок пайових цінних паперів

Акції корпорацій: сутність, характеристика та класифікація. Бездокументарна форма випуску акцій. Скріп як бонус або капіталізація. Райти як різновид цінного паперу. Переваги власників райтів.

Фінансова оцінка акцій. Розрахункова вартість акцій. Вартість акцій залежно від способу виплати дивідендів. Ціна акції. Розміщення цінних паперів на первинному ринку.

Способи первинного розміщення акцій. Відкрите (публічне) і закрите (приватне) розміщення цінних паперів (ЦП). Переваги та недоліки публічного (відкритого) розміщення ЦП. Характеристика приватного (закритого) розміщення акцій публічного акціонерного товариства.

Ключові слова: цінні папери, акція, дивіденди, розміщення акцій, публічне акціонерне товариство, приватне акціонерне товариство.

Література: [1, 3, 8, 10, 16, 17].

Тема 9. Ринок боргових цінних паперів

Ринок боргових зобов'язань (облігацій). Основні характеристики облігацій. Казначейські цінні папери. Облігації корпорацій. Забезпечення випуску облігацій.

Погашення облігацій. Інші характеристики облігацій: конвертовані і облігації які замінюються; боргові облігації з варантом; зворотні облігації; цінні папери з плаваючою процентною ставкою; особливості високо доходних облігацій. Кредитний рейтинг.

Муниципальні цінні папери. Облігації під загальне зобов'язання. Доходні облігації. Єврооблігації.

Оцінка облігацій. Співвідношення ціни облігації і строку до погашення у випадку незмінної процентної ставки. Причини змін ціни облігацій. Котирування цін облігацій.

Накопичений процент. Традиційні міри доходності облігацій. Поточна доходність. Доходність до погашення. Доходність до відзиву. Потенціальні джерела грошового доходу облігацій.

Ринки облігацій. Специфіка розміщення облігацій на ринку.

Ключові слова: облігація, казначейські цінні папери, доходність, погашення облігацій, ринок облігацій.

Література: [1, 3, 8, 10, 16, 17].

Тема 10. Ринок похідних фінансових інструментів.

Причини появи та розвитку ринку похідних цінних паперів. Хеджування. Види фінансових похідних цінних паперів, їх особливості. Форвардні контракти та їх особливості. Поняття відкритої позиції, довгої та короткої позиції. Ф'ючерсні контракти, їх значення, види: короткостроковий процентний ф'ючерс, довгостроковий процентний ф'ючерс, ф'ючерсні контракти на казначейський вексель та індекс. Ф'ючерсні біржі. Роль розрахункової палати біржі. Маржовий рахунок, початкова та варіаційна маржа. Ф'ючерсна ціна. Базис. Опціони та їх особливості. Контракти своп. Процентні свопи. Валютні свопи. Банківський ринок своп, його особливості. Варанти, права власників. Частки в пулах та взаємних фондах.

Ключові слова: похідні цінні папери, процентний ф'ючерс, опціон, своп, варант.

Література: [1, 3, 8, 10, 16, 17].

Змістовий модуль 4. Організаційні форми функціонування фінансового ринку

Тема 11. Грошовий ринок і ринок банківських позичок

Структурний склад фінансового ринку: грошовий, кредитний, валютний, страховий ринки, ринок цінних паперів, ринок дорогоцінних металів. Особливості функціонування в Україні структурних складових фінансового ринку. Визначення складових фінансового ринку, їх роль у процесі передачі капіталу від заощаджувачів до позичальників грошових коштів. Функції та значення монетарного ринку. Інструменти грошового ринку, суть операцій з ними. Законодавче забезпечення функціонування складових фінансового ринку.

Ключові слова: грошовий ринок, кредитний ринок, валютний ринок, ринок

цінних паперів, ринок дорогоцінних металів.

Література: [2, 5, 10, 12, 14, 18].

Тема 12. Валютний ринок

Суть, значення валютного ринку, його місце в структурі фінансового ринку. Поняття «валюта» (вузьке та широке трактування). Курс валюти. Котирування валюти. Конвертованість валюти. Наміри учасників валютного ринку. Механізм утворення доходу від валютних операцій. Особливості функціонування ринку дорогоцінних металів як складової валютного ринку. Особливості регулювання валютного ринку законодавством України. Проблеми лібералізації вітчизняного валютного ринку.

Ключові слова: валюта, валютний ринок, конвертованість валюти, валютні операції.

Література: [1, 4, 9, 15, 14, 18].

Тема 13. Страховий ринок

Страхові компанії на фінансовому ринку: світові тенденції.

Страхові резерви. Основні напрями та інструменти їх розміщення.

Недержавні пенсійні фонди, їх фінансові активи і розміщення на фінансовому ринку.

Інвестиційний капітал страхових компаній в Україні. Страхові резерви і можливості їх інвестування. Структура інвестиційного портфеля українських страховиків.

Зв'язок страхового сегменту з іншими сегментами фінансового ринку

Ключові слова: страхування страхові компанії, страхові резерви, страхові компанії.

Література: [1, 2, 6, 12, 13, 17].

Тема 14. Ринок дорогоцінних металів

Значення і роль золота у міжнародній валютній системі.

Сутність, класифікація та особливості функціонування ринку дорогоцінних металів. Характеристика операцій із золотом та особливості проведення «золотих» аукціонів.

Ринок банківських металів в Україні.

Ключові слова: .

Література: [1, 2, 6, 12, 13, 17].

Тема 15. Фондова біржа та біржові операції

Розвиток фондових бірж в Україні. Основи організації та роботи біржі. Біржовий статут і правила біржі. Біржовий комітет, члени біржі. Котирувальна комісія. Лістинг, основні вимоги та умови на біржі. Включення до курсового бюлетеня та реєстрація. Брокери, дилери, спеціалісти на фондовій біржі. Розвиток позабіржової торгівлі в Україні. Позабіржова фондова торговельна система (ПФТС). Організація торгівлі цінними паперами. Лістинг, кліринг ПФТС.

Ключові слова: .

Література: [1, 2, 6, 12, 13, 17].

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень

Семінарське заняття оцінюється за 10-бальною шкалою.

Критерії оцінювання відповіді на семінарському занятті

Кількість балів	Значення оцінки (характеристика відповіді)
10	Відмінний рівень виконання завдань/відповідь повна, вичерпна й достатньо обґрунтована з, можливими, незначними недоліками
9	Достатньо високий рівень виконання завдань/відповідь без суттєвих (грубих) помилок, але не містить повних обґрунтувань
8	В цілому добрий рівень виконання завдань/відповідь містить незначну кількість несуттєвих помилок
7	Посередній рівень виконання завдань/відповідь містить значну кількість недоліків та/або незначну кількість помилок
5-6	Мінімально допустимий рівень виконання завдань, містить недоліки та помилки/відповідь неповна, що характеризується–недостатньою обґрунтованістю, фрагментарністю, наявністю недоліків та помилок
3-4	Незадовільний рівень виконання завдань/відповіді, що виявляється у формальному запам'ятанні деяких понять і фактів, без належного їх розуміння, нездатності застосувати такі знання при вирішенні завдань
1-2	Незадовільний рівень виконання завдань/відповіді, що виявляється у неспроможності відтворити означення базових понять, положень, невмінні їх застосувати або виконання завдання / відповідь розпочата чи взагалі відсутня

Оцінювання навчальних досягнень здійснюється за 100-бальною шкалою.

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	5	5	3	3	4	4	6	6
Відвідування семінарських занять	1	2	2	3	3	4	4	5	5
Робота на семінарському занятті	10	1	10	1	10	2	20	2	20
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5	1	5	2	10
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Разом	-	47	-	46	-	58	-	66	
Максимальна кількість балів:						217			
Розрахунок коефіцієнта:						3,62			

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Виконання самостійної роботи включає вирішення 20 тестових завдань з кожної вивченої теми. Кожне питання оцінюється в 0,25 балів. Тестові завдання розроблені за наступними темами:

Тема 1. Фінансовий ринок: сутність, функції та роль в економіці.

Тема 2. Регулювання фінансового ринку.

Тема 3. Фінансові посередники.

Тема 4. Ризик і ціна капіталу.

Тема 5. Ринок капіталів.

Тема 6. Ринок похідних фінансових інструментів.

Тема 7. Грошовий ринок та ринок банківських позичок.

Тема 8. Валютний ринок.

Тема 9. Фондова біржа та біржові операції.

Шкала оцінювання самостійної роботи

Кількість балів	Значення оцінки (характеристика відповіді)
5	Відмінний рівень виконання з можливими незначними недоліками
4	В цілому добрий рівень виконання, містить незначну кількість несуттєвих помилок
3	Посередній рівень знань, виконання містить значну кількість недоліків
2	Мінімально допустимий рівень виконання

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Для визначення успішності навчання використовуються контрольні заходи. Одним із контрольних заходів є проведення модульного контролю.

Модульний контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання після закінчення вивчення певного змістового модулю, що відокремлено за робочим навчальним планом.

Під час вивчення даної дисципліни використовуються такі форми модульного контролю:

- дати визначення певному терміну.
- вирішення тестових завдань;
- вирішення ситуаційних завдань;
- розв'язання задач.

Максимальна кількість балів за модульну контрольну роботу – 25.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Під час вивчення даної дисципліни використовується така форма семестрового контролю: екзамен.

Для контролю знань студентів з дисципліни розроблено і затверджено у встановленому порядку білети., що містять тестові і ситуаційні завдання

Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Охарактеризуйте фінансовий ринок, необхідність і передумови його створення.
2. Дайте характеристику основним принципам та функціям фінансового ринку.
3. Проаналізуйте структуру фінансового ринку.
4. Охарактеризуйте класифікацію фінансових ринків.
5. Розкрийте особливості фінансових активів та фінансових інструментів.
6. Охарактеризуйте регулювання фінансового ринку.
7. Дайте характеристику основним принципам, напрямам, рівням та формам регулювання.
8. Проаналізуйте державне регулювання фінансового ринку України.
9. Розкрийте особливості внутрішнього регулювання фінансового ринку.
10. Проаналізуйте міжнародні норми банківського регулювання та нагляду.
11. Охарактеризуйте регулювання фінансового ринку в країнах з розвинутою ринковою економікою.
12. Охарактеризуйте фінансових посередників та їх функції.
13. Розкрийте особливості суб'єктів банківської системи.
14. Проаналізуйте небанківські фінансово-кредитні інститути.
15. Дайте характеристику основним посередникам депозитарно-клірингової діяльності.
16. Проаналізуйте грошовий ринок та охарактеризуйте особливості його функціонування.
17. Розкрийте особливості структури грошового ринку та його

інструментів.

18. Охарактеризуйте обліковий ринок та його особливості.

19. Охарактеризуйте міжбанківський ринок та операції, що на ньому здійснюються.

20. Охарактеризуйте основи організації ринку капіталів.

21. Проаналізуйте кредитний ринок як складову ринку капіталів.

22. Розкрийте особливості основних форм кредитних відносин.

23. Проаналізуйте контрактні фінансові інститути.

24. Проаналізуйте кредитні рейтинги.

25. Проаналізуйте валютний ринок.

26. Проаналізуйте становлення національної та світової валютних систем.

27. Проаналізуйте валютні операції.

28. Проаналізуйте курсову політику Центрального банку.

29. Проаналізуйте фондовий ринок.

30. Розкрийте особливості класифікації фондового ринку.

31. Охарактеризуйте учасників фондового ринку та їх професійну діяльність.

32. Проаналізуйте основні операції фондового ринку.

33. Проаналізуйте ціноутворення на фінансовому ринку.

34. Проаналізуйте зміну вартості грошей.

35. Охарактеризуйте види та структуру процентних ставок.

36. Розкрийте особливості механізму оцінювання фінансових активів.

37. Дайте характеристику формування вартості окремих фінансових інструментів.

38. Охарактеризуйте теорію ризику.

39. Проаналізуйте ринок похідних цінних паперів.

40. Охарактеризуйте основні похідні фінансових інструментів.

41. Розкрийте особливості створення ринку «синтетичних» цінних паперів.

42. Охарактеризуйте фондову біржу.

43. Дайте характеристику основним правилам фондової біржі.

44. Проаналізуйте біржовий ринок.

45. Проаналізуйте біржові фондові індекси.

46. Проаналізуйте рейтинги фондового ринку.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична карта дисципліни «Фінансовий ринок»

Разом: 135 год., лекції - 36 год., семінарські - 28 год., модульний контроль - 8 год., самостійна робота - 33 год., підготовка до екзамену – 30 год.

Модулі	Назва модуля	Кількість балів	Теми лекцій	Теми семінарських занять	Самостійна робота	Види поточного контролю
Змістовий модуль I	Теоретичні засади функціонування фінансового ринку.	47 балів	Тема 1. Фінансовий ринок: сутність, функції та роль в економіці	Тема 1. Фінансовий ринок: сутність, функції та роль в економіці	5 балів	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)
			Тема 2. Регулювання фінансового ринку	Тема 2. Регулювання фінансового ринку		
			Тема 3. Фінансові посередники	Тема 3. Фінансові посередники		
Змістовий модуль II	Характеристика ринку капіталів	46 балів	Тема 4. Процентні ставки і їх стриктура, вартість грошей у часі	Тема 4. Процентні ставки і їх стриктура, вартість грошей у часі	5 балів	Модульна контрольна робота 2 (25 балів)
			Тема 5. Ризик і ціна капіталу	Тема 5. Ризик і ціна капіталу		
			Тема 6. Ринок капіталів	Тема 6. Ринок капіталів		
Змістовий модуль III	Характеристика ринку фінансових інструментів.	58 балів	Тема 7. Фондовий ринок	Тема 7. Фондовий ринок	5 балів	Модульна контрольна робота 3 (25 балів)
			Тема 8. Ринок пайових цінних паперів	Тема 8. Ринок пайових цінних паперів		
			Тема 9. Ринок боргових цінних паперів	Тема 9. Ринок боргових цінних паперів		
			Тема 10. Ринок похідних фінансових інструментів	Тема 10. Ринок похідних фінансових інструментів		
Змістовий модуль IV	Організаційні форми функціонування фінансового ринку	66 балів	Тема 11. Грошовий ринок та ринок банківських позичок	Тема 11. Грошовий ринок та ринок банківських позичок	10 балів	Модульна контрольна робота 4 (25 балів)
			Тема 12. Валютний ринок	Тема 12. Валютний ринок		
			Тема 13. Страховий ринок	Тема 13. Страховий ринок		
			Тема 14. Ринок дорогоцінних металів	Тема 14. Ринок дорогоцінних металів		
			Тема 15. Фондова біржа і біржові операції	Тема 15. Фондова біржа і біржові операції		

8. Рекомендована література

Базова література

1. Алексеенко Л.М., Квасовський О.Р., Луцишин О.О., Рендович, П.М., Стецько М.В. Ринок фінансових послуг: навч. посіб. Терноп. нац. екон. ун-т. Тернопіль : Паляниця В. А., 2018. 273 с.
2. Арутюнян С.С. Фінансовий ринок: навч. посіб. для студентів ВНЗ. Одес. нац. екон. ун-т. К. : Гуляєва В. М., 2018. 481 с.
3. Арутюнян С.С., Іоргачова М.І. Ринок фінансових послуг: навч. посіб. Харків : «Діса плюс», 2020. 312 с.
4. Базилевич В.Д., Шелудько В.М., Вірченко В.В. та ін. Фондовий ринок: навч. посіб. К. : Нац. ун-т ім. Т. Шевченка. К. : Знання, 2017. 718 с.
5. Сич Є.М. Ринок фінансових послуг : навч. посіб. К. : Центр навчальної літератури, 2013. 428 с.
6. Шкварчук Л.К. Фінансовий ринок : навч. посіб. К. : Знання, 2013. 382 с.

Додаткова література

7. Бюлетень Національного банку України №3/2013 (240). URL : <http://www.bank.gov.ua/doccatalog/document?id=865700>
8. Васильєва В. В. Фінансовий ринок: навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2008. 368 с.
9. Деревацька М.Р. Електронний фінансовий ринок та фактори, які впливають на його формування. ЛНУ імені Івана Франка. 2011. С. 48.
10. Дубина М. В. Ринок фінансових послуг: навч. посіб. Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернігів : ЧТНУ, 2018. 353 с.
11. Журавка Ф.О. Методологічні підходи до визначення поняття «валютний ринок». *Вісник науковця : збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції*, 2 квітня 2009 р. Миколаїв : НУК, 2009. С. 40-42.
12. Ковалко Н.М. Державні та місцеві цінні папери як об'єкт фінансово-правового регулювання: монографія. Київ: Юріком Інтер. 2019. 328 с.
13. Мартюшева Л.С. Фінансовий ринок : навч. посіб. К. : Кондор, 2008. 324 с.
14. Науменкова С.В., Міщенко С.В. Ринок фінансових послуг : навч. посіб. Видавництво: Знання. 2010. 532 с.
15. Про цінні папери та фондовий ринок : Закон України від 23.02.2006 №3480-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15#Text>.
16. Ринок фінансових послуг: навчально-методичний комплекс. Н.М. Внукова, В.П. Унінець-Ходаківська, О.І. Костюкевич та ін. Ірпінь: НУДПСУ, 2010. 258 с.
17. Фінансування місцевих інвестиційних проектів: навч. посіб. Буряченко А.Є., Козак В.І., Леонов Д.А., Москівін С.О. та ін. К. : УІРФР, 2018. 500 с.
18. Шелудько В.М. Фінансовий ринок : підруч. В.М. Шелудько. К. : Знання, 2006. 535 с.

9. Додаткові ресурси

1. Законодавчі акти. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/>
2. Офіційний сайт Державного казначейства України. URL : <http://treasury.gov.ua/main/uk/index>.
3. Ліга БизнесІнформ. URL : www.liga.net.
4. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського. URL : <http://www.nbuv.gov.ua>